

Milde, at man fort sagt gjorde det til en Communesag, om en By vilde have Prøverne bibeholdt eller ikke. — Det var den ene Betingelse.

Jeg mener ogsaa, at man bør tage Hensyn til de Interesserede, og vel er der blevet paa-
staaet, at alle Consumenterne og den største
Deel af de Næringsdrivende ønskede, at Prø-
verne skulde affattes; men jeg troer, at de have
Ret, som have sagt, at dette var tvivlsomt.
Her foreligger jo ikke Andet end Enkeltets Ud-
sagn om, at det er alle Consumenterne, der
ere enige om, at Prøverne skulde affattes, men,
saavidt jeg har kunnet see, er der blandt Adres-
sens 15000 Navne endeel, som man blot kan
henregne til Consumenter og ingenlunde til
Næringsdrivende; altsaa seer man, at der
dog er nogle af Consumenterne, som ere af
den Mening, at Prøverne bør vedblive at be-
staae for Fremtiden. Men naar man gik ind
paa den Bei, jeg her tillod mig at antyde,
vilde man jo netop flytte hele den Strid, som
skal være saa farlig, efter hvad jeg hørte af
den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts
4de Valgkreds (Monrad) for Rigsdagen at
blande sig i, over i Communernes egne Hænder.
Man vilde da komme til at see, om de Inter-
esserede kunne vinde Fleerheden for sig, og faae
at see, om de kunne blive lykkelige derved paa
deres Bits. Lad os ikke give os af med at
paatvinge Folk en Lykke, som de troe er en
Ulykke for dem, og som de selv flyde fra sig,
lad dem selv indrette det paa den Maade, som
de synes bedst om. (A. Hage: Men hvor-
ledes skal der saa afstemmes?) Ja, lad mig
først tale ud, saa kan man jo maaskee spare
sig disse Spørgsmaal.

Den anden Betingelse, under hvilken jeg
vilde give Vædringsforslaget mit Bifald, var,
at det først blev vedtaget, at det Formynder-
skab eller Herredømme over Landet, som skal
udøves fra Kjøbstædernes Side, blev tilintetgjort.
Naar den ærede Rigsdagsmand for Maribo
Amts 4de Valgkreds (Monrad) vil hjælpe os
hertil, og naar han derefter til 3die Behand-
ling vil stille sit Vædringsforslag med den
Inskrænkning, jeg har antydet, skal det idet-

mindste faae min Stemme for sig, men ellers
kan jeg ikke Andet end stemme derimod.

Det forekommer mig, at Alle de, der have
udtalt sig enten for eller imod Prøvernes Bi-
beholdelse, have gjort det i Kjøbstædernes vel-
forstaaede Interesse. Dersom man altsaa nu
gik den Bei, som jeg her har antydet, saa
kunde man vistnok haabe, at Kjøbstæderne selv
ad Erfaringens Bei snart paa den haandgri-
beligste Maade maatte komme til at indsee,
hvad der vil være i deres sande Interesse og
hvad ikke, og saa ville de vistnok dertil vælge
det, som efter deres Mening er det bedste.
Jeg, som ikke staaer disse Forhold nær, skal
ikke nærmere indlade mig paa Sagens Detail;
den ligger for fjern fra mig; men siden man
har draget det politiske Hensyn saa stærkt i
Forgrunden, som det er steet, saa har jeg
troet at skylde mig selv at udtale disse Par-
Ord, for at man ikke med Sandhed skal kunne
nægte, at de, om hvem man troer, at de ikke
ville varetage Kjøbstædernes Interesser, fordi
de tilfældigvis ikke have nogen Kjøbstad i
deres Kreds, jo dog meget gjerne ville ind-
rømme den størst mulige Frihed for Kjøbstæderne,
naar disse saa til Gjengjæld ville lade være
at forlange at udøve et uberettiget Herredømme
over Landet. Det byder Retfærdighed, at
man lader Landet indrette sig, som det ønsker,
og at man lader Kjøbstæderne indrette sig, som
de ønske, og naar Kjøbstæderne ønske at tage
Deel i den almindelige Frihed, saa ville de kunne
komme til at opnaae det ad den Bei, jeg her
har antydet. Naar man iøvrigt har sagt, at
Rigsdagen ikke ved andre Interessersager eller
saadanne Sager, som have vaakt stor Opposition
i Landet, har taget Hensyn til Udtalelser fra
de forskjellige Sider, saa skal jeg tillade mig
at bemærke, at jeg troer, at Rigsdagen ikke
har ladet sig skræmme af Trudsler fra de In-
teresseredes Side, og jeg vilde virkelig beklage,
hvis den her skulde lade sig paavirke af de
Lauritzenste Trudsler, selv om de blive gjen-
tagne her i Salen af den ærede Rigsdags-
mand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Mon-
rad). Derimod troer jeg, at Rigsdagen al-
drig har været døv for hvad de Interesserede
have anført angaaende Sagen selv og Billig-